

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 7-го Марта. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 7-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 27-го Февраля.

Его Императорское Величество Высочайше повелѣть соизволилъ: Святое Крещеніе Высокопородженнаго Его Императорскаго Высочества Государи Кнзя Евгѣнія Максимиліановича отложитъ до Субботы, 1-го числа наступающаго Марта.

Высочайшими Грамотами, 5-го и 6-го Февраля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ 19-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Лабинцовъ*; Ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Командиръ 1-й Бригады 19-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Полтининъ*; того же ордена и степени, безъ Короны, состоящій по Кавалеріи Генераль-Маіоръ Кнзя *Голицынъ 4-й*, и ордена Св. Станислава 1-й степени, Командиръ 1-й Бригады 24-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Масловскій 1-й* и Инженеръ Генераль-Маіоръ *Бурно*.

— Государи Императоръ, по удостоенію Комитета Гг. Министровъ въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія основаннаго на засвидѣтельствованіи Г-на Попечителя Бѣлорусскаго Учебнаго Округа, 6-го минувшаго Декабря Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать Директора Виленскаго Дворянскаго Института, Статскаго Совѣтника *Галлера*, Кавалеромъ Ордена Св. Анны 2-й степени; а также Инспектора Гродненской Гимназіи Коллежскаго Совѣтника *Ивановича*, и Врача Витебской Гимназіи Штаб-Лекаря *Бертельса*, Кавалерами того же ордена 3-й степени.

— Государи Императоръ, по удостоенію Комитета Гг. Министровъ въ слѣдствіе ходатайства Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, основаннаго на представленіи Г-на Попечителя Бѣлорусскаго Учебнаго Округа, въ 10 день минувшаго Декабря Высочайше повелѣть соизволилъ объявить за отлично усердную службу Высочайшее Его Императорскаго Величества благоволеніе Надворнымъ Совѣтникамъ: Почетному Смотрителю Училищъ Бобруйскаго Уѣзда *Булгаку*, Штатнымъ Смотрителямъ Уѣздныхъ Дворянскихъ Училищъ Мозырскаго — *Козакину*, Бобруйскаго — *Вронскому*, и Шавельскаго — *Юрковскому*, и Учителю Русскаго языка Виленскаго Дворянскаго Института *Введенскому*.

Его Императорское Высочество Принцъ Петръ Георгіевичъ Ольденбургскій, донесъ Правительствующему Сенату, что учрежденный, по Указу Его Императорскаго Величества, отъ 16-го Февраля 1839 года,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 27-go Lutego.

JEHO CESARSKA MOŚĆ Najwyżej rozkazać raczył: Chrzest Wysoce nowo-narodzonego JEHO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CHIĘCIA EUGENIUSZA MAXYMILIANOWICZA odłożyć do Soboty, d. 1-go Marca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 5-go i 6-go Lutego, Najtąskawiej mianowani zostali Kawalerami: Orderu Orła Białego: Naczelnik 19-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Porucznik *Labinow*; — Orderu Św. Anny 1-jej klasy, z Koroną CESARSKĄ, Dowódzca 1-jej Brygady 19-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Poltin*; tegoż Orderu i klasy, bez Korony: liczący się w Jeździe Jenerał-Major *Chiążę Golicyn 4-ty*, i Ord. ru Św. Stanisława 1-jej klasy, Dowódzca 1-jej Brygady 21-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Mastowski 1-szy* i Jenerał-Major Inżynierów *Burno*.

— JEHO CESARSKA MOŚĆ, stosownie do uznania Komitetu PP. Ministrów, w skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, opartego na poświadczeniu P. Kuratora Białoruskiego Naukowego Okręgu, dnia 6-go zeszłego Grudnia Najtąskawiej raczył mianować Dyrektora Wileńskiego Dworzńskiego Instytutu, Radcę Stanu *Hullera*, Kawalerem Orderu Św. Anny 2-jej klasy; oraz Inspektora Grodzieńskiego Gimnazjum, Radcę Kollegjalnego *Innatowicza*, i Doktora Witebskiego Gimnazjum, Sztab-Lekarza *Bertelsa*, Kawalerami tegoż Orderu 3-jej klasy.

— JEHO CESARSKA MOŚĆ, stosownie do uznania Komitetu PP. Ministrów, w skutek wstawienia się P. Ministra Narodowego Oświecenia, opartego na przedstawieniu P. Kuratora Białoruskiego Naukowego Okręgu, dnia 10-go zeszłego Grudnia Najwyżej rozkazać raczył: za odznaczającą się gorliwością służbę oświadczyć Najwyższe JEHO CESARSKIEJ MOŚCI zadowolenie: Radczom Dworu: Honorowemu Dozorczy Szkoł Bobrujskiego Powiatu, *Bulhakowiu*, Eta:owym Dozorczy Szkoł Powiatowy: h: Mозырскіей — *Kozakinowi*, Bobrujskiej — *Wronskiemu*, i Szawelskiej — *Jurkowskiemu*, oraz Nauczycielowi Rossyjskiego języka Wileńskiego Dworzńskiego Instytutu, *Wwiedeńskiemu*.

JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ CHIĘŻE Piotr Oldenburgski doniósł Rządzącemu Senatowi, że otworzony, na mocy Ukazu JEHO CESARSKIEJ MOŚCI z d. 16-go Lutego 1839 roku, w tutejszej stolicy Wyższy Instytut Handlowy,

въ здѣшней столицѣ Высшій Коммерческій Пансіонъ, по Высочайшему Государи Императора повелѣнію, поступилъ въ главное его завѣдываніе.

21-го Февраля, въ десятомъ часу по полудни, послѣ продолжительной болѣзни, окончили полезную и славную жизнь свою, на семидесятомъ году ея теченія, Предсѣдатель Государственнаго Совѣта и Комитета Министровъ, Генераль отъ Кавалеріи, Генераль-Адъютантъ Князь Платонъ Васильевичъ *Васильчиковъ*. Совершивъ обширный, почти пятидесяти-пяти-лѣтній кругъ службы на полѣ битвъ и въ Совѣтахъ Царскихъ, заплативъ долгъ отечеству, если только кто либо сполна заплатитъ его можетъ, онъ въ-правѣ былъ нескать покоя и не искалъ его. Одинъ послѣдній, смертельный недугъ отторгнувъ его отъ дѣлъ; но и среди тяжкихъ страданій духъ его, все помыслы, все желанія, все бесѣды, все еще обращены были къ постоянной цѣли доблестной его жизни: къ славіи своего Государи и къ благу отечества, на алтарь котораго онъ столько разъ слагалъ бытіе свое и силы. Заслуги, доблести и чувства его имѣли высокаго цѣнителя въ Государи Императоръ Николаѣ Павловичѣ, какъ некогда находили себя такого и въ Августѣйшемъ Его Предшественникѣ. Сверхъ публичныхъ изъявленій и знаковъ почестей, которыми Князь былъ почтенъ и возвышенъ, то, что наиболѣе было для него драгоценно—неизмѣнное довѣріе Монарха—сопровождало его до гроба. Участіе и вниманіе Его Величества въ послѣдніе дни земной жизни умягчили страданія того, для котораго отнынѣ началась другая жизнь—жизнь въ вѣчности и въ Исторіи.

z Najwyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu, oddany został pod główny jego zarząd.

Dnia 21 Lutego, między 9 a 10-tą godziną wieczorem, po długiej obłożnej chorobie, zakończył pożyteczne i chwalebne życie swoje, mając siedmiesiąt lat wieku, Prezes Rady Państwa i Komitetu Ministrów, Jeneral Jazdy, Jeneral-Adjutant Xiążę Hilary *Wasilczkow*. Spełniwszy rozległy, prawie pięćdziesięcio-pięć-letni zawód służby na polu bitew i w Radach Monarchów, wypłaciwszy dług ojczyźnie, jeśli go tylko można kiedykolwiek całkiem wypłacić, miał on prawo szukać wypoczynku, a przecież go nie szukał. Dopiero ostatnia śmiertelna niemoc oderwała go od zatrudnień; jednakże i wśród ciężkich boleści, cała dusza jego, wszystkie jego myśli, wszystkie życzenia, wszystkie rozmowy ciągle były skierowane ku jednemu celowi znakomitego jego żywota: ku sławie swego Monarchy i ku dobru ojczyzny, na której odtarzu tylokrotnie składał w ofierze zdrowie swoje i siły. Zaslugi jego, czyny i uczucia znalazły wysokiego oceniciela w Jego Cesarskiej Mości *Nikolaju Pawłowiczu* równie jak niegdyś w osobie *Najjaśniejszego Jego Poprzednika*. Oprócz publicznych oświadczeń i znaków honorowych; któremi Xiążę był zaszczycony i wywyższany, to, co zawsze najdroższem było dla jego serca—niezachwiana ufność Monarchy, towarzyszyła mu aż do grobu. Spółczesnie i względy Jego Cesarskiej Mości, okazane w ostatnich dniach jego ziemskiego żywota, złączyły cierpienie tego, dla którego odtąd zaczął się inny żywot— żywot w wieczności i w dziejach.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 22 Февраля.

Эрцъ-герцогъ Юаннъ, который находится здѣсь уже цѣлый мѣсяць, и назначенъ попечителемъ Вѣнской академіи наукъ, представилъ Императору проектъ учрежденія этой академіи.

— Слышно, что командующій войсками въ Богеміи, герцогъ Виндишгрець, будетъ назначенъ Галиційскимъ военнымъ губернаторомъ, управляющимъ и гражданскою частію, а главнокомандующимъ въ Богеміи будетъ эрцгерцогъ Фердинандъ, сынъ эрцгерцога Карла. Бургграфомъ Богеміи будетъ графъ Стадіонъ, а губернаторомъ Моравы, графъ Сольмъ.

— Императоръ произвелъ надворнаго комиссара въ Краковѣ, графа Маврикія Дейма, въ надворные совѣтники, освободивъ его отъ взноса за патентъ.

— Вчера окончены переговоры о займѣ, о которомъ давно уже сообщено было въ публичныхъ вѣдомостяхъ. Банкирскіе дома: Ротшильда, Сины, Ариштейнъ и Эскедесъ, доставятъ правительству 80 милліоновъ рейнскихъ гульденовъ. Подробности условій не известны, но кажется, что они выгодны, такъ какъ курсъ *metaliques* и другихъ облигацій, хотя и понизился въ Парижѣ, однако поднялся сегодня на здѣшней биржѣ. Государственные финансы находятся въ весьма хорошемъ состояніи; вообще доходы превышаютъ число расходовъ, и правительство намѣрено произвести заемъ единственно на окончаніе желѣзныхъ дорогъ, на что нужно будетъ нѣсколько сотъ милліоновъ.

— Императорская придворная канцелярія, снеслась съ камерою и надворною законодательною коммисіею, предписала всѣхъ преступниковъ, приговоренныхъ болѣе чѣмъ къ 5-лѣтнему крѣпостному заточенію, отсылать въ ртутныя рудокопни, въ Идриш, и свинцовыя — въ Блейбергъ.

— Нѣсколько знатнѣйшихъ помѣщиковъ Галиційскихъ, въ томъ числѣ и князь Карлъ Яблоновскій, приѣхали въ сію столицу, дабы исхочатайствовать нѣкоторыя перемѣны въ существующихъ постановленіяхъ объ исправленіи барщины.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 26 Февраля.

Гг. Ремюза и Дювержье де Горанъ предложены вчера палатѣ депутатовъ два проекта относительно такъ называемаго парламентарнаго преобразования и преобразования выборовъ. Дювержье де Горанъ имѣетъ цѣлю увеличеніе числа депутатовъ. Онъ хочетъ, чтобы во

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 22 lutego.

Arcy Xiążę Jan, który tu od miesiąca bawi i mianowany został kuratorem Akademii umiejętności w Wiedniu, złożył Cesarzowi projekt nowej organizacyi tego zakładu.

— Mówią, że Gubernatorem cywilnym i wojennym w Galicyi będzie Xiążę Windisch-gratz, dotychczasowy Jeneral dowodzący w Czechach, a następcą jego ma być Arcy-Xiążę Ferdinand, syn Arcy Xięcia Karola. Najwyższe burgrabstwo Czech otrzyma Hr. Stadion, a gubernatorstwo Moraw Hr. Solm.

— Cesarz mianował Hr. Maurycego Deym, komissarza nadwornego w Krakowie, radcą dworu, uwalniając go przytém od opłaty tacy.

— Onegdaj zawarto ostatecznie układy o pożyczkę, o której już oddawna pisma publiczne głosiły. Domy bankierskie: Rotszylda, Sina, Arnsteina i Eskeles, zaliczą rządowi 80 milionów reńskich. Bliższe szczegóły i warunki pożyczki nie są wiadome, zdaje się jednak, że musi być korzystną, kiedy *metaliques* i inne papiery rządowe, mimo znizonych kursów w Paryżu, podniosły się dzisiaj na tutejszj giełdzie. Finanse nasze są w bardzo dobrym stanie, gdyż dochody przewyższają wydatki; a jeżeli rząd zaciąga pożyczkę, to tylko na dokonczenie dróg żelaznych, które kilkaset milionów kosztować będą.

— Cesarska kancellarya nadworna, porozumiawszy się z kamerą i nadworną kommissją prawodawczą, polecila oddawać wszystkich zbrodniarzy, skazanych na więcej jak pięćoletnie warowne więzienie, do kopalni żywego srebra w Idryi i ołowiu w Bleibergu.

— Kilku znakomitszych obywateli ziemskich z Galicyi, a między innymi Xiążę Karol Jabłonowski, znajduje się obecnie w tutejszj stolicy, w celu pozyskania niektórych zmian w nowo wydanych patentach o robociznie.

F R A N C Y A.

Paryż, 26 lutego.

Dwa projekta dotyczące tak nazwanj parlamentarnej reformy i reformy wyborów przelożone zostały wczoraj Izbie Deputowanych przez Pp. Remuzat i Duvergier de Hauranne. Ostatni ma na celu pomnożenie liczby Deputowanych. Chce on, aby we wszystkich obwodach,

всѣхъ округахъ, гдѣ сущ ествуютъ такъ называемыя избирательныя коллегіи, *intra muros* и *extra muros*, это различіе, или, лучше сказать, раздѣленіе было уничтожено, и чтобы эти избирательныя коллегіи были соединены въ одну. Далѣе онъ требуетъ, чтобы статья закона о выборахъ 1831 года, которою самое меньшее число (*minimum*) избирателей ограничено 150 членами, была измѣнена такъ, чтобы это *minimum* простиралось до 400. По плану Г. Дювержье-де-Горана предлагается прибавить въ палату депутатовъ около 60 членовъ, и эти новые депутаты должны поступить преимущественно изъ тѣхъ коллегій, которыя имѣютъ наибольшее число избирателей, каковы напримѣръ коллегіи парижскаго округа. Столица представляетъ теперь двѣнадцать депутатовъ, тогда какъ 1-й, 2-й и 10-й округи ея содержатъ въ себѣ столько избирателей, что изъ нихъ можно было бы составить до 20 и 30 такихъ малыхъ коллегій, которыя, имѣя въ себѣ едва 150—200 избирателей, такъ часто встрѣчаются въ департаментахъ; въ этомъ столь различномъ содержаніи очевидно заключается неравенство права, а следовательно и представительства. По сему Парижъ имѣлъ бы двойное число депутатовъ.

— Министръ юстиціи Г. Мартенъ дю Норъ, препроводилъ къ министру иностранныхъ дѣлъ прошеніе объ увольненіи его отъ должности, которое сей послѣдній подалъ Королю.

— Король препроводилъ 7,000 фр. филантропическому обществу, которое раздаетъ бѣднымъ пищу.

— Въ Парижѣ ожидаютъ Корлеву Христини и для нея приготовлено уже помѣщеніе во дворцѣ Элизе-Бурбонъ.

— Гр. Валевакскій приостановилъ свой отъѣздъ въ Ла-Плату, по поводу полученныхъ депешей изъ Бразиліи.

— Слышно, что Камбрейскій архіепископъ возведенъ въ кардинальскій санъ.

— Въ Монитерѣ напечатаны слѣдующія извѣстія почерпнутыя изъ депешей контръ-адмирала Бруа къ министру колоній: „30-го Октября, 7-го и 12-го Ноября, были стычки, между мятежниками и присоединившимися къ намъ туземцами, подкрѣпленными нашими войсками, расположенными въ Панави. Союзники наши потеряли 12 чел. ранеными. Нѣсколько значительнѣйшихъ начальниковъ перешли подъ покровительство Франціи, но это не произвело никакого вліянія на мятежниковъ, которые, какъ полагаютъ адмиралъ, до того времени не положить оружія, пока мы не получимъ подкрѣпленій.

— Въ Альжирскомъ Монитерѣ пишутъ, что во всѣхъ трехъ провинціяхъ Альжірии снова возстановлено спокойствіе. Въ Тлемзенѣ рассказываютъ, что Абд-эль-Кадеръ едва не былъ убитъ. Когда онъ молился въ своей палаткѣ, въ него выстрѣлили три челоуѣка, изъ племени Голофовъ; двѣ пули оцарапали его. Виноуные немедленно были схвачены и сожжены живыми. Генералъ губернаторъ издалъ прокламацію, съ тою цѣлію, чтобы опровергнуть мнѣніе туземцевъ, будто Король французскій входилъ въ переговоры съ Абд-эль-Кадеромъ, какъ съ равнымъ себѣ Султаномъ; напротивъ того, пишетъ губернаторъ, Франція никогда не входила съ нимъ въ переговоры, потому что онъ предательски измѣнилъ первымъ условіямъ, и теперь эмиру остается только прибѣгнуть къ милости Короля.

— Герцогъ Омальскій заказалъ скульптору Вилену свой бюстъ изъ мрамора, который будетъ отправленъ въ основанный имъ городъ Батна, въ Константиноульскій провинціи.

27 Февраля.

Слышно, что Г. Дюмонъ, по повелѣнію Короля, принялъ портфель министра юстиціи, и что вмѣсто его, управляющимъ министерствомъ публичныхъ работъ будетъ Г. Ладьеръ. Г. Вите, говорятъ, не хотѣлъ принять управленія министерствомъ публичныхъ работъ, но изъявивъ готовность вступить въ управленіе министерствомъ финансовъ, на мѣсто выбывающаго изъ кабинета Г. Лакавъ-Лаплага.

— Въ журналѣ *Commerce* утверждаютъ, что Король Леопольдъ отправится въ Англію, съ цѣлію возстановить доброе согласіе между Франціею и Англіею. Правительство получило отъ графа Сентъ-Олера депешу, въ коей онъ увѣрляетъ, что англійскій кабинетъ расположенъ къ примиренію, и только въ газетахъ нападаютъ еще на Францію.

— Въ нѣкоторыхъ газетахъ пишутъ: „Кажется, что англійская Королева снова обнаруживаетъ съ не-

гдѣ такъ называемыя коллегіи wyborcze *intra muros* i *extra muros* istnieją, ta różnica, a raczej to oddzielenie zniesione i te kollegia w jedno połączone zostały. Далѣе постановленіе права wyborczego z roku 1831, przez które *minimum* liczby wyborców każdego kolegium tylko na 150 jest ustanowione, ma być zmienione i to *minimum* do 400 wyborców podniesione. Według planu P. Duvergier, Izba Deputowanych otrzymałaby 60 Deputowanych więcej, a ci nowi Deputowani przybyliby głównie z tych kolegiów, które największą liczbę wyborców posiadają, jak na przykład 5 czy 6 cyrkułów w Paryżu. Stolica obiera teraz 12 Deputowanych, podczas gdy 1, 2 i 10-ty jej cyrkuł same tylu wyborców liczą, że z nich utworzyćby można 20 do 30 owych małych kolegiów, które zaledwie 150 do 200 wyborców licząc, tak często się zdarzają po departamentach; jakóż rzeczywiscie zdaje się panować w tym stosunku uderzająca nierówność w reprezentacji. Według tego Paryż otrzymałby podwójną liczbę terażniejszych Deputowanych.

— Minister sprawiedliwości, P. Martin du Nord złożył w ręce Ministra spraw zagranicznych prośbę o uwolnienie od obowiązków, którą tenże Królowi oddał.

— Król przesłał 7,000 fr. towarzystwu filantropijnemu, które zajmuje się rozdawaniem żywności ubogim

— Królowa Krystyna spodziewana jest niebawem w Paryżu; na jej przyjęcie już przygotowują pałac Elysée-Bourbon.

— Hr. Walewski wstrzymał swój wyjazd do La-Platy z powodu świeżo nadeszłych depezy z Brezylji.

— Słychać, że Arcybiskup Kambrejski otrzymał kapelusze kardynalski.

— *Monitor* ogłosił następujące wiadomości czerpane z depezyów Kontr-Admirala Bruat, nadeszłych z Otahiti do ministerstwa osad. Dnia 30 października, tudzież 7 i 12 listopada, zaszły utarczki pomiędzy powstańcami a połączonymi z nimi krajowcami, wspieranymi przez wojska nasze stojące w Panawii. Ogółem sprzymierzeńcy nasi mają 12 rannych; kilku znakomitszych naczelników poddało się protektoratowi Francji, lecz krok ten nie wywarł żadnego wpływu na powstańców, którzy, jak Kontr-Admiral mniema, dopóty nie złożą broni, pokud Francuzom nie nadejdą posiłki.

— Według *Monitora Algierskiego*, we wszystkich trzech prowincjach téj osady znowu pauze spokojności. Mówią że w Tlemcen Abd-el-Kader o mało co nie został zamordowany. Kiedy się modlił w swoim namiocie, wystrzeliło doń trzech ludzi z pokolenia Halafów; dwie kule zadrasnęły go lekko; sprawców zamachu schwytano natychmiast i żywcem spalono. Jeneralny Gubernator wydał odezwę w celu zbicia mniemania krajowców, jakoby Król Francuzów traktował z Abd-el-Kaderem jak z równym sobie Sultanem; przeciwnie Gubernator oświadcza w niej stanowczo, iż Francya nigdy z nim w żadne nie będzie wchodziła układy, gdyż pierwsze złamał zdradziecko, i że Emirowi nic nie pozostaje więcej, jak zdać się na łaskę królewską.

— Xiażę Aumale kazał snycerzowi Vilain wyrobić swoje popiersie z marmuru, które prześle założonemu przez się miastu Batna, w prowincyi Konstantyńskiej.

Dnia 27 lutego.

Mówią, że P. Dumon, na żądanie Króla, przyjął ministerstwo sprawiedliwości, i że opróżnione po nim ministerstwo robót publicznych oddane będzie P. Liadières, P. Vitet, jak słychać, nie chciał przyjąć ministerstwa robót publicznych, ale oświadczył swą gotowość do objęcia ministerstwa skarbu, które P. Lacave-Laplague ma zamiar opuścić.

— *Commerce* utrzymuje, że Król Leopold jedzie do Londynu w celu załatwienia nieporozumień między Francją a Anglią. Rząd odebrał przytém depeze od Hr. St. Aulaire, w których tenże zapewnia, że gabinet angielski ożywiony jest duchem pojednawczym, lubo dzienniki ciągle jeszcze na Francją powstają.

— W niektórych dziennikach piszą: „Zdaje się, że angielska Królowa znowu od niejakiego czasu okazuje skłon-

давняго времени чувствованія болѣе благопріятныя къ французскому королевскому семейству. Она написала, съ недѣлю тому назадъ, премилое письмо къ Королю, освѣдомляясь о здоровьи принцессы Аделайды, и спрашивая, пріѣдетъ ли герцогиня Немурская, въ будущее лѣто, на нѣсколько дней въ Виндзорскій замокъ. Она напоминаетъ Королю обѣщаніе прислать ей пять картинъ Гюдена, и пишетъ, что рамы для нихъ уже готовы.“

— Вдова Ганемана, основателя гомеопатіи, призвана въ судъ, по донесенію, что занималась врачеваніемъ, не имѣя на то права.

— По послѣдному народному численію во Франціи, число жителей простирается до 35,400,486 душъ. Въ Сенскомъ департаментѣ считается 1,364,467, а въ Сѣверномъ департаментѣ 1,132,000 душъ. Въ 1821 году во Франціи считалось 30,461,875 жителей.

— Въ Январѣ мѣсяцъ поступило пошлинъ 9,797,362 фр.; въ прошедшемъ году, въ томъ же мѣсяцѣ, доходъ сей простирается до 10,360,129 фр.

— Вчера скончался на 60 году отъ роду баронъ Александръ Жири, членъ академіи. Это ученое сословіе лишилось въ теченіи шести лѣтъ 12-ти своихъ членовъ, изъ коихъ шесть умерли еще въ молодыхъ лѣтахъ. Жири написалъ нѣсколько трагедій, въ томъ числѣ Маккавей и Виргинія; онъ издалъ кромѣ того Савойскія элегіи.

1 Марта.

Въ *Journal des Débats* напечатано сегодня слѣдующее: „Извѣстныя всѣмъ обстоятельства подали поводъ къ кратковременному прекращенію дружественныхъ сношеній между англійскимъ посланникомъ и нашимъ министромъ иностранныхъ дѣлъ. Но должно было устранить это недоразумѣніе, пагубное для обоихъ правительствъ и оскорбляющее званіе британскаго посланника. Нынѣ можемъ съ достовѣрностію сообщити, что эти недоразумѣнія прекращены къ обоюдному удовольствію. Англійскій посланникъ сдѣлалъ первый шагъ къ примиренію, обратившись къ австрійскому посланнику съ просьбою о посредничествѣ въ этомъ дѣлѣ и о сближеніи его съ Г. Гизо. Министръ иностранныхъ дѣлъ предоставилъ графу Аппони отвѣчать, что онъ отнюдь не имѣлъ намѣренія обвинять британскаго посланника въ неправдивыхъ дѣйствіяхъ, и ссылается въ семъ отношеніи на рѣчь свою въ палатѣ депутатовъ 5 Февраля. Англійскій посланникъ, съ своей стороны объяснилъ графу Аппони, что 19 Февраля, въ день бывшаго у него бала, не имѣлъ онъ вовсе намѣренія оскорбить г-на Гизо, и всѣ разнесшіяся о томъ слухи почитаетъ неосновательными. Послѣ такихъ взаимныхъ объявленій, г-нъ Гизо и лордъ Норменби явились, третьяго дня, въ 5 часовъ по полудни къ австрійскому посланнику, и безъ дальнѣйшихъ объясненій возобновили прежнія свои сношенія.“

— Третьяго дня, при концѣ засѣданія палаты депутатовъ, министръ представилъ два проекта законовъ, касательно Алжиріи: первый о ежегодномъ, чрезвычайномъ кредитѣ для этой провинціи; а другой о назначеніи 3,000,000 фр. на устроеніе поселеній для военныхъ хлѣбопашцевъ. Нижніе чины, служащіе или служившіе въ африканской арміи, получаютъ участки земли для обработыванія, и для нихъ, въ разныхъ мѣстахъ, имѣютъ быть устроены поселенія, время нахожденія въ поселеніи будетъ зачтено имъ при отставкѣ въ дѣйствительную службу, но не болѣе какъ за пять лѣтъ. Для рассмотрѣнія сего проекта палата назначила комиссію изъ 18 членовъ, что бываетъ только въ важныхъ случаяхъ, и то весьма рѣдко. Проектъ учрежденія поселеній для военныхъ хлѣбопашцевъ предложенъ маршаломъ Бюжо; но кажется, что онъ встрѣтитъ большое сопротивленіе, потому что на это потребны значительныя суммы. Маршалъ предполагаетъ поселить 150,000 солдатъ, въ теченіи 15 лѣтъ, то есть по 10,000 ежегодно. Военные поселеніе эти будутъ составлять форпосты, прикрывающіе внутреннюю страну. На поселеніе будутъ назначаемы нижніе чины, конькъ остается еще три года срочной службы: имъ данъ будетъ шестимѣсячный отпускъ для присканія себѣ женъ; въ теченіи трехъ лѣтъ будутъ они подчиняться военной дисциплинѣ, а потомъ перейдутъ въ вѣдѣніе мѣстнаго начальства. По проекту маршала, поселеніе одного солдата обойдется въ 3 или 4 тысячи фр.: слѣдовательно расходы на это поселеніе, въ теченіи 15 лѣтъ, составили бы отъ 450 до 600 миліоновъ франковъ.

носіи вѣдѣній пріязно къ французской королевской родинѣ. Написала передъ tygodniemъ bardzo uprzejmy list do Króla, dowiadując się o zdrowiu Xiężniczki Adelajdy i zapytując czy Xiężna Nemours przyjedzie tego lata na kilka dni do zamku Windsor. Przypomina też Królowi obietnicę przystania jej pięciu obrazów Hudina, i pisze, że rami do nich już są gotowe.

— Вдова по Hanemannle, twórcy homeopatyi, zapozwana została przez sąd, z powodu, że zajmowała się sztuką lekarską nie mając na to upoważnienia.

— Według ostatniego spisu, ludność Francji wynosi obecnie 35,400,486 dusz; z tych na departament Sekwany przypada 1,364,467, a na departament Północny 1,132,000. W roku 1821, Francya liczyła 30,461,875 mieszkańców.

— W miesiącu Styczniu b. r. dochód z ceł, przyniósł 9,797,362 fr. a w roku zeszłym w tymże miesiącu doszedł do 10,360,129 fr.

— Wczoraj umarł w 60 roku życia swego Baron Alexander Guiraud, członek Akademii. Uczony ten zakłád w ciągu lat sześciu utracił 12 swoich członków, z których sześciu w młodym zmarło wieku. Guiraud napisał kilka trajedyj, a mianowicie: „Machabeuszów i Wirginię“ wydał przytém „Elegie Sabaudzkie“.

Dnia 1 marca.

Journal des Débats zawiera dzisiaj następujący artykuł: „Okoliczności wszystkim wiadome dały powód do chwilowej przerwy przyjaznych stosunków między angielskim Postem a naszym Ministrem spraw zagranicznych. Jednakże należało zakończyć te nieporozumienia, szkodliwe dla obu rządów, i wystawujące na sztych godność Posta angielskiego. Możemy zatem donieść z pewnością, że te nieporozumienia skończyły się sposobem dla obu stron zaszczytnym. Poseł angielski, przed trzema dniami, prosił austriackiego Posta o pośrednictwo w tej sprawie i o zbliżenie z P. Guizot; uczynił zatem krok pierwszy do pojednania się. Minister spraw zagranicznych miał na to odpowiedzieć, że upoważnia Hr Appony do oświadczenia, iż nigdy nie miał zamiaru obwiniać Posta o brak prawości i rzetelności, i że w tym względzie odwołuje się do swego głosu, mianego w d. 5-m lutego, w Izbie Duputowanych. Poseł angielski miał ze swojej strony wytłumaczyć się P. Appony, że w dniu dawania balu, to jest 19-go lutego, nie miał zamiaru w niczem ubliżyć P. Guizot, i wszystkie w tym przedmiocie krążące pogłoski uznał za bezzasadne. Po takich oświadczeniach wzajemnych, P. Guizot i Lord Normanby przybyli onegdaj o godzinie piątej do Posta austriackiego, i bez żadnych objaśnień, wznowili swoje dawniejsze stosunki.“

— Onegdaj przy końcu posiedzenia Izby Duputowanych, Minister wojny złożył dwa projekta do prawa, dotyczące Algierji; pierwszy o kredycie nadzwyczajnym co roku dla tej prowincji wymagającym, drugi o wyznaczeniu 3,000,000 fr. na założenie obozów rolniczych. Żołnierze wszelkiej broni i wszelkich stopni, którzy w armii Afrykańskiej służyli lub służyli, mają otrzymać grunt do uprawy; dla nich to w różnych punktach mają być urządzone obozy rolnicze; czas zaś przepędzony w tychże, policzony im będzie przy dymissji za służbę czynną, jednakże najwyżej tylko za lat 5. Izba do przejrzenia tego projektu wybrała komisję, złożoną z 18 członków, co zwykła czynić tylko w wypadkach nadzwyczajnych, i to kiedy rzecz idzie o najważniejsze prawa. Projekt zakładania obozów rolniczych, jest pomysłem Marszałka Bugeaud, ale jak się zdaje, napotka silną w Izbie opozycję, ponieważ wymaga ogromnych summ. Marszałek chce osiedlić 150,000 żołnierzy w przeciągu lat 15, to jest: po 10,000 rocznie. Ci osadnicy mają stanowić przednią straż, zaślaniającą wnętrze kraju. Żołnierze, na osadników przeznaczeni, mają być wybrani z pomiędzy tych, co jeszcze trzy lata wysłużyć powinni; każdemu dany będzie sześć miesięcy urlop na wyszukanie sobie żony; przez lat trzy zostawać będą pod karnością wojskową a następnie przejdą pod rząd mieszanych terytorjów. Marszałek podaje kosztą od 3 do 4,000 fr. na osiedlenie jednego takiego osadnika; zatem wykonanie tego planu w 15-stu latach, pociągnęłoby wydatek od 450 do 600 milionów franków.

— Городъ Парижъ ежегодно назначаетъ 4,000,000 фр. на постройку памятниковъ, больницъ и училищъ, на проведение новыхъ улицъ и други важныя работы. Но такъ какъ въ нынѣшнемъ году городъ израсходовалъ слишкомъ три милліона на хлѣбъ по билетамъ и на разнаго рода пособіа, а притомъ доходы города значительно уменьшились, и потому префектъ Сенскаго департамента предложилъ сдѣлать заемъ въ 25,000,000 фр., чтобы продолжать начатыя работы и доставить тѣмъ бѣднымъ людямъ способъ къ пропитанію.

— Корабли *Friedland* и *Jena* получили повелѣніе немедленно отправиться изъ Бреста въ Тулонъ, гдѣ, какъ слышно, присоединятся къ флоту, коимъ будетъ командовать принцъ Жуэвильскій.

— Состояніе здоровья министра юстиціи Г. Мартена-дю-Норъ до того разстроилось, что сомнѣваются въ его выздоровленіи. Сегодня онъ лишился языка и движенія всего тѣла.

— Изъ Шамуни уведомляютъ, что 17 Февраля, съ горы Монблана скатился снѣжный обвалъ и засыпалъ деревню, лежащую въ разстояніи 6,000 футовъ отъ подошвы горы. Жители этой деревни, частью задавлены, частью засыпаны снѣгомъ; только 11 человекъ успѣли спастись.

А н г л і я .

Лондонъ, 23 Февраля.

Сегодня прибыли сюда депутаты отъ Кембриджскаго университета, съ просьбою къ герцогу Альберту, чтобы онъ предложилъ себя въ кандидаты на званіе канцлера университета, которое, по случаю смерти герцога Нортумберлендскаго, осталось вакантнымъ. Герцогъ Альбертъ не согласился на это предложеніе.

— На вчерашнемъ засѣданіи нижней палаты, канцлеръ казначейства представлялъ отчетъ о состояніи государственныхъ финансовъ, и притомъ предлагалъ о заключеніи займа въ 8,000,000 фунт. стер. для пособія Ирландіи. Вопреки сильному сопротивленію Гг. Юма, Вильямса и Паркета, палата разрѣшила заключеніе того займа. Въ верхней палатѣ читанъ былъ сегодня въ третій разъ билль о сахарѣ для нивонаренъ, по чтенію проекта билля о нищихъ въ Ирландіи, по предложенію лорда Эленборо, отложено до слѣдующаго засѣданія.

— Слухи о болѣзни и даже смерти О'Коннеля, не воспренятствовали ему написать письмо къ репеллерскому обществу, въ коемъ одобряетъ, правда, благотворительность Англичанъ, дѣлающихъ значительныя пожертвованія въ пользу бѣдныхъ Ирландцевъ, но присовокупляетъ къ сему, что со стороны правительства не будетъ предпринято ничего полезнаго, для излеченія настоящихъ и будущихъ ранъ сей страны. Дѣйствительную или выдуманную причину, воспренятствовавшую О'Коннелю принять участіе въ преніяхъ въ пользу билля лорда Бентинка, могущаго ему вредить въ обществѣ мѣдъ Ирландцевъ, вознаграждаетъ О'Коннель убѣжденіемъ, что правительство будетъ жалѣть своей оппозиціи противъ его билля, когда увидитъ, что отверженіе его причинитъ тысячу смертей въ Ирландіи.

— Репеллерское общество очевидно приближается къ своему концу. На последнемъ недѣльномъ собраніи зала была пуста, и подписка на послѣдней недѣлѣ доставила всего 17 фунт. стер. Въ письмѣ изъ Дублина отъ 17 числа с. м., напечатанномъ въ *Standard*, сообщаютъ, что правительство рѣшилось употребить мѣры, для распусценія репеллерскаго общества; съ этого цѣлью нѣсколько начальниковъ сего общества правительство назначило высшими чиновниками въ Ирландіи.

— Сосредоточеніе французскаго флота въ Тулонъ, возбудило здѣсь нѣкоторое вниманіе. Онъ будетъ состоять изъ 10 линійныхъ кораблей, изъ коихъ два имѣютъ туда прибыть изъ Бреста. Англійская эскадра на Тагъ и на Средиземномъ морѣ, состоитъ изъ 7 линійныхъ кораблей и двухъ фрегатъ, которые вмѣстѣ имѣютъ 730 пушекъ.

— Нищенство рабочаго класса въ Манчестерѣ нынѣ ужаснѣе, чѣмъ когда либо. Улицы наполнены нищими, но большей части Ирландцами, прибывшими сюда изъ Ливерпуля для работы. Учреждено заведеніе, въ коемъ ежедневно раздають 6000 квартеръ питательнаго супа и 1000 хлѣбовъ. Девять десятыхъ, поддерживаемыхъ такимъ образомъ бѣдныхъ людей, суть Ирландцы.

— Miasto Paryż przeznacza corocznie 4,000,000 fr. na budowę pomników, szpitali, szkół, otwieranie nowych ulic i inne ważne prace. Ze zaś w tym roku wydatkowało przeszło trzy miliony na karty chlebowe i wsparcia różnego rodzaju, a przytém dochody miasta znacznie się zmniejszyły, zaproponował zatem Prefekt Sekwany zaciągnięcie pożyczki w ilości 25,000,000 franków, aby rozpoczęte roboty dalej prowadzić i ubogim klasom ułatwić sposób zarobku.

— Wydano rozkazy okrętom: *Friedland* i *Jena*, aby najspieszniej udały się z Brest do Tuluzy, gdzie, jak mówią, należeć mają do floty, nad którą Xiążę Joinville obejmie dowództwo.

— Choroba Ministra sprawiedliwości, P. Martin du Nord, postępuje nader śpiesznie, tak że wątpią o jego powrócie do zdrowia. Dzisiaj, utracił mowę i władzę w całym ciele.

— Donoszą z Chamouni, że w dniu 17-m lutego stoczyła się lawina z góry Mont-blanc i zasypała zupełnie wieś Les Prats, od pomienionej góry o 6,000 stóp odległą. Mieszkańcy pomienionej wioski częścią od zwalisk domów zgruchotani, częścią zaś żywcem w śniegu zagrzebani zostali 11 tylko osób zdołało się ocalić.

А н г л і я .

Лондонъ, 23 лютого.

Дзisiaj przybyła tu deputacja uniwersytetu Cambridge, ze swoim Wice-Kancelerzem, w celu zaproszenia Xięcia Alberta, aby wystąpił jako kandydat do godności kancelerskiej, opróżnionej po śmierci Xięcia Northumberland. Xiążę Albert zaproszenia tego nie przyjął.

— Wczorajsze posiedzenie Izby Niższej było nader ważne, na niem bowiem Kancelarz Izby skarbowej zdawał sprawę ze stanu finansów krajowych, a razem wniósł projekt pożyczki ośmiu milionów funtów szterlingów, na pokrycie potrzeb Irlandyi. Izba mimo silnej opozycyi PP. Hume, Williams i Parket udzieliła pozwolenie na zaciągnięcie tej pożyczki. W Izbie Wyższej odczytano poraż trzeci bil o cukrze dla browarów, a trzecie odczytanie bilu o ubogich w Irlandyi, na wniosek Lorda Ellenborough, do następnego posiedzenia odroczone.

— Pogłoski o chorobie a nawet o śmierci O'Connella, nie przeszkodziły mu napisać listu do związku Repealów, w którym wychwala wprawdzie wielką dobroczynność ludu angielskiego, przykładającego się hojnie do wsparcia ubogich w Irlandyi, ale dodaje, że nic skutecznego nie będzie uczynionem ze strony rządu dla uleczenia ran terazniejszych i przyszłych tego kraju. Powód rzeczywisty czy zmyślony, który przeszkodził O'Connellowi mieć udział w rozprawach na korzyść bilu Lorda Bentinck, co może mu szkodzić w opinii Irlandczyków, wynagradza teraz O'Connell kończąc swój list twierdzeniem, iż rząd żałować będzie swęj opozycyi przeciw temu bilowi, gdy się przekonają, że jego odrzucenie spowoduje tysiące śmierci w Irlandyi.

— Związek Repealów widocznie bliskim jest skonania. Na ostatnim tygodniowym zgromadzeniu sala była pusta i składka nie przyniosła więcej, w ostatnim tygodniu jak 17 f. szt. Sądząc z korespondencji dziennika *Standard*, datowanej z Dublina 17 b m., rząd uciekł się do najskuteczniejszych środków, aby spowodować rozwiązanie rzeczzonego związku: mianował właśnie kilku naczelników jego wyższemi urzędnikami w Irlandyi.

— Zgromadzenie floty francuzkiej w Tulonie wzbudziło tu pewny interes. Składać się ona będzie z 10 liniowych okrętów, z których dwa odpłynąć tam właśnie mają z Brestu. Eskadra angielska na Tagu i na morzu Śródziemnem składa się z 7 liniowych okrętów i dwóch fregat, które razem mają dział 730.

— Nędza klasz pracujących jest teraz w Manchester większa niż kiedykolwiek. Ulice zapelnione są ubogimi, po większej części Irlandczykami, którzy z Liverpoolu tu przybyli szukając zatrudnienia. Urządzono zakład, w którym rozdają codziennie 6,000 kwart pożywnęj zupy i 1,000 bochenków chleba. Dziewięć dziesiątych części tak wspieranych ludzi są Irlandczykami.

24 Февраля.

Въ верхней палатѣ прочитанъ вчера въ третій разъ билль о бѣдныхъ въ Ирландіи, и потомъ утверждение Королевою билля о сахарѣ для пивоварень. Въ нижней палатѣ предлагалъ Г. Дункомбъ, чтобы выборы членовъ палаты въ мѣс ечкахъ, не зависѣли отъ суммы вносимыхъ податей, но отъ внесенной дѣйствительно подати для бѣдныхъ и извѣстной суммы неокладныхъ податей; предложеніе это, не принятое министрами, отринуто 58 голосами противъ 38.

— Графъ Сентъ-Олеръ, съ другими членами дипломатическаго корпуса, находился на блистательномъ обѣдѣ, данномъ лордомъ Пальмерстономъ. Маркизь Сентъ-Олеръ, сынъ посланника, былъ того же числа на обѣдѣ у лорда Лансдоума. Графъ Сентъ-Олеръ дастъ въ Воскресеніе блистательный банкетъ въ посольскомъ домѣ, для министровъ.

— Въ *Morning-Chronicle*, по предмету недоразумѣній между Гг. Гизо и лордомъ Норманби, преимущественно на счетъ приглашенія на балъ, пишутъ, что лице, обыкновенно занимающееся разсылкою пригласительныхъ билетовъ, думало, что и при случившихся обстоятельствахъ должно послать билетъ г-ну Гизо, который, получивъ его, съ торжественнымъ видомъ показывалъ его своимъ друзьямъ, присовокупляя, что еще самъ не знаетъ, приметъ ли приглашеніе, или нѣтъ. Когда объ этомъ узнала Леди Норманби, тогда она не оставила объявить, что пригласительный билетъ препровожденъ былъ по ошибкѣ. Въ той же газетѣ опровергають слухъ, будто бы приглашеніе взялъ обратно самъ лордъ Норманби, хотя и не сохранилъ въ тайнѣ способа, какимъ это было сдѣлано.

— Черезъ Марсель получена вчера отъ Индская почта съ донесеніями изъ Бомбей отъ 5-го Января. Въ газетѣ *Bombay-Times* мало новостей. Трактатъ съ Сеиками заключенъ между Дулипъ-Сингомъ и генералъ-губернаторомъ.

— Последнія донесенія съ мыса Доброй Надежды, простираются по 18-е Декабря. Г. Кельдервудъ занимается улаженіемъ отношеній кафрскихъ начальниковъ, кои уже покорились. Отъ Аматола до самаго моря предполагають возвести рядъ укрѣпленій.

26 Февраля.

Завтра, въ Букингамскомъ дворцѣ будетъ засѣданіе тайнаго совѣта, въ присутствіи Королевы.

— Не смотря на то, что принцъ Альбертъ не хотѣлъ предложить себя въ кандидаты на званіе канцлера Кембриджскаго университета, начальника *Trinity-College*, докторъ Вевель образовалъ комитетъ для собиранія голосовъ въ пользу принца. Вчера вечеромъ происходило балотированіе, коего результатъ еще не извѣстенъ.

— Въ журналѣ *Globe* пишутъ: „Въ Кельнской газетѣ опровергають сообщенное нами извѣстіе, что Прусское правительство обще съ нашимъ протестовало противъ испанскихъ бракосочетаній; причѣмъ однако признаются, что бракъ герцога Монпансье противенъ мнѣнію сего правительства.“ Это объявленіе отчасти справедливо. Пруссія не прислала протестаціи, но можемъ съ достовѣрностію сообщить, что Прусскій посланникъ при парижскомъ дворѣ объявилъ г-ну Гизо, что правительство его смотритъ на это дѣло съ той же точки зрѣнія, какъ и англійское.

— По вызову канцлера казначейства, являлись сегодня въ министерство финансовъ начальники 17 значительныхъ торговыхъ домовъ, для совѣщанія, относительно займа 8,000,000 фунт. стер., утвержденного парламентомъ. Собраніе положило заключить этотъ заемъ съ тѣмъ изъ торговыхъ домовъ, который предложитъ правительству самыя выгоднѣйшія условія; къ подачѣ объявленій назначенъ послѣдній срокъ 4 Марта до 10 часовъ утра.

— На дняхъ армія лишилась одного изъ значительнѣйшихъ своихъ ветерановъ. Генералъ Вильсонъ скончался въ Бетѣ, окончивъ сколько продолжительное, столько же и блистательное свое поприще. Вступивъ въ службу въ 1799 году, онъ принималъ дѣятельное участіе во многихъ сраженіяхъ, произведенныхъ Англичанами въ продолженіе сего времени въ Италіи, Египтѣ, въ Испаніи, во Франціи и Бельгіи. Онъ нѣсколько разъ былъ раненъ, и получалъ награды состоявшія въ повышеніи и знакахъ отачія.

Дня 24 лутего.

Въ Избѣ Вышшей, оцзчитано вѣзорай по-разъ трѣци бил о ubogich w Irlandyi, a następnie sankcyя Królowej udzieloną bilowi o cukrze dla browarów. W Izbie Niższej proponował P. Duncombe, ażeby wybór członków Izby z miasteczek nie zależał od ilości opłacanej pewnej summy podatkowej, ale od istotnie złożonego podatku na ubogich i oznaczonej summy podatków niestałych, ale wnioszek ten, odparty przez Ministrów, odrzucony został 58 głosami, przeciw 38.

— Hrabia St. Aulaire z innymi członkami Ciała Dyplomatycznego, znajdował się wczoraj na świetnym obiedzie danym przez Lorda Palmerstona. Margrabia St. Aulaire, syn Posła, był w tymże dniu na obiedzie u Lorda Lansdowne. Nawzajem Hrabia St. Aulaire wyprawi w Niedzielę świetną ucztę w pałacu poselstwa dla Ministrów.

— Korrespondent gazety *Morning Chronicle* pisze w przedmiocie nieporozumień między P. Guizot i Lordem Normanby, mianowicie co do zaproszenia na bal, że osoba zwykle zajmująca się rozestaniem zapraszających biletów, sądziła, iż równie i przy zaszytych okolicznościach powinna przesłać bilet P. Guizot, który otrzymawszy takowy, z tryumfującą miną pokazywał go kilku swoim przyjacielom, dodając iż nie wie jeszcze czy przyjmie zaproszenie lub nie. Gdy to doszło do wiadomości Lady Normanby, dama ta nie omieszkała oświadczyć, że bilet zapraszający przestany został przez pomyłkę. Tenże korrespondent zaprzecza wieści, jakoby zaproszenie zostało odwołane przez samego Lorda Normanby, jakkolwiek nie robił on tajemnicy ze sposobu, w jaki były uczynione.

— Przez Marsylię nadeszła wczoraj poczta wschodnio-indyjska z wiadomościami z Bombaj pod dniem 5 stycznia. Gazeta *Bombay-Times* mało co nowego zawiera. Traktat z Seikami zawarty został między Dhulip Singhem i Jeneralnym Gubernatorem.

— Ostatnie doniesienia z przyładka Dobrzej Nadziei dochodzą do dnia 18 grudnia. P. Calderwood porządkuje stosunki z naczelnikami Kafrów, którzy się poddali. Od Amatoła aż do morza ma być wystawiony szereg warowni.

Дня 26 лутего.

Królowa przewodniczyć będzie jutro tajnej radzie w pałacu Buckingham.

— Lubo Xiążę Albert odmówił deputacyi uniwersytetu w Cambridge, względem wystąpienia jako kandydat do godności kanclerskiej jednakże przełożony *Trinity-College*, Dr. Whewell, ustanowił komitet, który zbiera głosy dla Xięcia. Wczoraj wieczorem, odbyło się głosowanie, ale wypadek tegoż nie jest jeszcze wiadomy.

— W dzienniku ministeryalnym *Globe* czytamy: „*Gazeta Kolońska* zbija udzielone przez nas doniesienie, że rząd Prusski, wspólnie z naszym gabinetem, protestował przeciw małżeństwu hiszpańskiemu, jednakże przyznaje, że związki ślubne Xięcia Montpensier nie pozyskały jego zadowolenia.“ W tém oświadczeniu jest nieco prawdy. Prussy nie nadesłały wprawdzie protestacji, ale możemy z pewnością twierdzić, że Poseł tegoż mocarstwa przy dworze Paryżkim, oświadczył P. Guizot, iż gabinet jego tę sprawę zupełnie z tego samego jak i my stanowiska uważa.

— Na wezwanie Kanclerza Izby skarbowej, przybyło dzisiaj do ministerstwa skarbu 17-stu naczelników wielkich domów handlowych, w celu naradzenia się nad skutecznieniem pożyczki 8 milionów funt. szt., przez parlament uchwalonej. Uradzono oddać ją temu domowi, który najkorzystniejszy poda rządowi warunki. Termin ostateczny naznaczono na godzinę 10-tą w dniu 1-m marca.

— Armia utraciła właśnie jednego ze swych najznakomitszych weteranów, w osobie Jenerala Wilson, który zmarł wczoraj w Beth, zakończywszy równie długi jak świetny swój zawód. Wszedłszy do służby w r. 1799 miał czynny udział w wielu bitwach, stoczonych przez ten czas przez Anglików we Włoszech, w Egipcie, na półwyspie, we Francyi i Belgii. Raniony kilka razy, wynagradzany był szybkiemi awansami i zaszczytnemi ozdobami.

И т а л и я.

Римъ, 11 Февраля.

Вчера, у кардинала статсъ-секретаря происходило совѣщаніе на счетъ образования совѣта министровъ. Совѣтъ будетъ собираться два раза въ недѣлю, подъ предѣлательствомъ кардинала статсъ-секретаря, обязаннаго отдавать отчетъ Его Святѣйшеству Папѣ. Членами совѣта будутъ: кардиналь-камерленго, завѣдывающій путями сообщения; верховный судья по гражданской части; предѣлатель уголовныхъ судовъ; главный казначей и начальствующій войсками; секретаремъ совѣта министровъ будетъ монсиньоръ Амичи.

— Папа пригласилъ также капитолійскихъ консервативовъ, чтобы они объявили свое мнѣніе о проектѣ муниципальнаго устава г. Рима. Сверхъ сего назначена коммисія для совѣщанія на счетъ освѣщенія улицъ посредствомъ газа.

— По существующему обычаю, Его Святѣйшество Папа посѣщаетъ, во время карнавала, монастыри и богоугодныя заведенія. Сегодня Е. С. будетъ говорить рѣчь къ тѣмъ священникамъ, коимъ назначено проповѣдывать во время великаго поста по разнымъ церквамъ въ Римѣ. Предшественники Его Святѣйшества поручали обыкновенно эту обязанность викарному кардиналу.

— Обнародованное, по повелѣнію Его Святѣйшества, трехдневное молебствіе въ церкви *S. Andrea della Valle* о благоденствіи Ирландцевъ, и открытая тамъ же подписка въ ихъ пользу, по коей, какъ извѣстно, Папа пожертвовалъ еще прежде 1,000 скуди, принесли обильные плоды. По сообщенію жительствующей здѣсь одной ирландской дамы, въ первыхъ числахъ было уже собрано слишкомъ 40.000 скуди. Не только проживающіе здѣсь Англичане, но также и богатые Римляне, пожертвовали значительныя суммы, для вспомоществованія своимъ ирландскимъ единовѣрцамъ. Увлеченіе при пожертвованіи дошло до того, что кромѣ денегъ, многія дамы клали въ казнохрамилнице силтыя съ себя въ церкви украшенія, какъ то: перстни, браслеты, цѣпочки и тому подобныя драгоценныя вещи:

— Согласно желанію французскаго кабинета, въ Феррарѣ назначенъ будетъ Французскій агентъ. Такъ какъ въ Феррару никогда не входятъ французскія суда по рѣкѣ По, то мѣру эту слѣдуетъ считать чисто-политическою демонстраціею.

— Не смотря на то, что, въ теченіе прошлаго Января мѣсяца, полиція очистила улицы Рима отъ нѣсколькихъ тысячъ празднующихся и нищихъ, отправивъ ихъ въ рабочіе дома или на родину, еще множество осталось этихъ празднующихъ. Дерзость этихъ людей, происходящая, можетъ быть, отъ недостатка пищи, простирается нынѣшнюю зиму далѣе, чѣмъ когда либо. Въ сумерки почти не лзя уже выходить изъ дома, не подвергаясь опасности быть остановленнымъ и ограбленнымъ.

Неаполь, 1 Февраля.

Король часто собираетъ Государственный совѣтъ и большею частию проживаетъ въ столицѣ.

— Г. Дель-Ре, въ здѣшней оффиціальной газетѣ сообщаетъ, что нѣмецкій астрономъ Петерсъ, открылъ новую комету, которая совершаетъ свое полное движеніе въ 16 лѣтъ.

Туринъ, 15 Февраля.

Въ Piemontской газетѣ признаютъ неосновательнымъ извѣстіе, сообщенное въ испанскомъ журн. *Heraldo*, будто бы Сардинскій Король дозволилъ въ гаваняхъ генуэзской и сальварійской вооружать суда, нагруженныя оружіемъ и аммуниціею, и назначенныя для карлистской экспедиціи къ испанскимъ берегамъ.

И с п а н и я.

Мадридъ, 16 Февраля.

12-го числа прибыла сюда обратно изъ Таранконы Королева Христина. Едва она вышла изъ экипажа, какъ тотчасъ отправились въ ея комнаты, французскій посланникъ и Г. Монъ, и имѣли съ нею совѣщаніе, продолжавшееся болѣе часа. Еще въ тотъ же самый вечеръ послѣдовалъ новый министерскій переломъ.

Новый военный министръ, генералъ Павія, при вступленіи своемъ въ кабинетъ, объявилъ, что онъ

В е с о н ѣ.

Рымъ, 11 лутего.

Вечоръ отбывала się у Кардинала Секретаря Стану конгрегация, на которѣ нарѣшено съ взглядомъ utworzenia Rady Ministrów. Rzezoną radą zbierać się będzie dwa razy na tydzień, pod przewodnictwemъ Кардинала Секретаря Стану, który następnie zda Ojcu św. sprawę zъ jejъ narad. Członkami jejъ będą: Kardynał-Kamerlengo, Prezes budowy drógъ i mostów, Mons *Uditore*, jako najwyższy sędzia cywilny, Mons Sekretarzъ Konsulty, jako Prezesъ sądówъ kryminalnychъ, Mons *Tesoriere* i Mons *Presidente delle armi*. Sekretarzemъ Rady Ministrów ma być Mons. Amici.

— Papieżъ wezwałъ także Konserwatorówъ Kapitolu, aby dali swoje zdanie o projekcie do ustawy municypalnejъ m. Rzymu. Wyznaczono również Komissję dla naradzania się nadъ nocnemъ oświetlaniemъ ulicъ za pomocąъ gazu.

— Ojciecъ św., według przyjętego wъ karnawaleъ zwyczajу, zwiędza klasztory i inne pobożne zakłady, a dzisiaj będzie miałъ kazanie do tychъ kapłanówъ, którzy sami wъ poscie mają kazywać po różnychъ kościołachъ Rzymu. Poprzednicy Ojca św. zwykli byli powierzaćъ tenъ obowiązekъ Kardynałowi-Wikaryuszowi.

— Ogłoszone zъ rozkazu Ojca św., trzydniowe solenne nabożenstwo wъ kościele *S. Andrea della Valle*, na intencyę Irlandczykówъ, i utworzona tamъ же składka dla nichъ, do której Jego Świątobliwość, jakъ wiadomo, ofiarowałъ naprzódъ 1,000 skudów, przyniosły obfite owoce. Po długimъ doniesieniu mieszkającej tu jednajъ дамы Irlandzkiej, wъ pierwszychъ zar. zъ dniahъ zebrano przeszło 40,000 skudów. Nie tylko przebywający tu Anglicy, ale i bogatsi Rzymianie, ofiarowali znaczne summy na wsparcie swychъ współwyznawcówъ Irlandzkichъ. Zapalъ doszedłъ do tego stopnia, iż opróczъ piędędzy, wiele дамъ złożyło do karbony wъ kościele zdjęte zъ siebie ozdoby, jako то: pierścienie, brau-soletki, łańcuszki i inne tymъ podobne kosztowne rzeczy.

— Stosownie do życzenia gabinetu francuzkiego, ustanowiony będzie wъ Ferrarze francuzki агентъ konsularny. Ponieważ do Ferrary не завияją nigdy okręty francuzkie rzeką Po, środekъ tenъ uważać затѣмъ można за czysto-polityczną demonstracją.

— Pomimo, że wъ ciągu upłynionego Stycznia policya zabrała zъ ulicъ Rzymu tysiące żebrakówъ, i albo ichъ wъ domachъ zarobkowychъ umieściła lubъ do miejscъ urodzenia wysłała, wszelako pozostała tu jeszcze ogromna ilośćъ тѣй chłafstry. Bezczelnośćъ ихъ doszła тѣжъ zimy, może zъ powodu braku żywności, do wyższego niżъ kiedyбądźъ stopnia. Gdy się zmierzchnie, nie można wydalіć się zъ domu aby не być napastowanymъ i obdartymъ.

Неаполь, 1 лут-го.

Крѳль згромадза често Radę Стану i по większej częściъ przebywa wъ stolicy.

— Według sprawozdania P. Del Re wъ tutejszejъ *Gazecie Rządowej*, niemiecki astronomъ Petersъ odkryłъ nową kometę, której czasъ obiegu wynosi latъ 16.

Туринъ, 15 лутего.

Gazeta Piemontska ogłasza за bezzasadną wiadomośćъ, udzieloną przezъ hiszpański dzienniki *Heraldo*, jakoby Kрѳль sardyński dozwoлиłъ wъ portachъ Genueńskimъ i Cagliari uzbierać okręty, napelnione bronią i amunią, i przeznaczone do wyprawy karlistowskiejъ kuъ brzegomъ Hiszpanii.

И с з п а н и я.

Мадридъ, 16 лутего.

Дня 12-го wróciła tu Kрѳлова Krystyna zъ Tarancon. Zaledwie wysiadła zъ pojazdu, udali się zarazъ do jejъ mieszkania Posełъ francuzki i P. Mon, i mieli zъ nią przeszło godzinną naradę. Jeszcze tegożъ samego wieczoraъ nastąpiło nowe przesilenie ministeryalne.

Nowy Ministerъ wojny, Jenerałъ Pavia, wchodzącъ do gabinetu oświadczyłъ, że trzymać się będzie tego samego syste-

принимаетъ политическую систему, начертанную его сослуживцами. Между тѣмъ, искренности такого объявленія не совсѣмъ довѣряли, потому что, въ то же время, газета *Heraldo*, органъ распущеннаго министерства, представила генерала Павію защитникомъ политики этого министерства. Въ самомъ дѣлѣ, генералъ Павія, чрезъ нѣсколько часовъ по прибытіи королевѣ Христинѣ, выступилъ въ совѣтъ министровъ съ совершенно-новою политическою системою. Онъ утверждалъ, что, въ качествѣ военнаго министра и главнокомандующаго арміи, онъ имѣетъ право давать приказанія всѣмъ генераламъ, какую бы степень они ни занимали, и самому королю, какъ фельдмаршалу, требуя отъ нихъ безусловнаго повиновенія. Съ тѣмъ вмѣстѣ, онъ изъявилъ притязаніе на права, предоставленныя генералъ-капитанамъ округовъ, объявленныхъ въ военномъ положеніи; такъ чтобы онъ могъ въ цѣломъ королевствѣ, подобно генералъ-капитанамъ въ отдѣльныхъ областяхъ, наряжать военные суды, останавливать ходъ гражданскаго управленія и производить насильственные займы. Наконецъ, онъ настаивалъ на увеличеніи арміи 25,000-ми чел. и отмѣненіи по разнымъ ея отраслямъ должности генерал-инспекторовъ, на мѣстѣ которыхъ военный министръ обязанъ основываться при раздачѣ мѣстъ. Прочіе министры, видя въ такихъ требованіяхъ желаніе возстановить военную диктатуру, отвергли ихъ. Поэтому, третьяго дня, военный министръ Павія подавъ просьбу о своемъ увольненіи, которая королевскою вѣрой и принята. Въ то же время, престарѣлый генералъ Ораа, человекъ съ умѣреннымъ образомъ мыслей, не принадлежащій къ собственно-военной партіи, назначенъ министромъ военнымъ, а депутатъ Оливанъ, человекъ весьма свѣдущій, но не совсѣмъ твердаго характера, морскимъ министромъ.

— Здѣсь поговариваютъ, что Донъ Мигуэля ожидаютъ его приверженцы на берегахъ Альгарби.

— Получаемыя здѣсь ежедневно донесенія изъ Каталоніи, постоянно удостовѣряютъ объ усиленіи въ этой провинціи вооруженныхъ карлистскихъ шаекъ, вступающихъ въ схватки съ правительственными войсками, и даже появляющихся близъ Барселоны. Важнѣйшіе пункты на маестрацкой равнинѣ, гдѣ пребывалъ Кабрера, имѣютъ быть укрѣплены, а на островѣ Маіоркѣ назначена артиллерія. Малые военные суда: *Ebro* 10-ти пушечное, *Jason* 20-ти пушечное, и пароходъ *Va'cano* 6-и пушечное, стоятъ въ Пальмской гавани въ распоряженіи генералъ-капитана баlearскихъ острововъ.

— Вчера разнесся здѣсь слухъ, будто бы съ прибывшимъ изъ Парижа курьеромъ получено извѣстіе объ опасной болѣзни герцогини Монпансьерской, и будто бы Королева Христина еще вчера вечеромъ рѣшила бы отправиться въ Парижъ. Ничего не было бы удивительнаго въ томъ, если бы при юныхъ лѣтахъ герцогини, здоровье ея разстроилось, вслѣдствіе слишкомъ преждевременнаго замужества. Въ писемъ ея, писанныхъ къ Королевѣ, замѣтна тоска и неудовольствие по поводу новыхъ отношеній и окружающихъ ее лицъ. Но тѣ, кои увѣрены въ томъ, что достиженіе цѣлей, ожидаемыхъ французскимъ дворомъ отъ брака герцога Монпансьерскаго, зависитъ здѣсь единственно отъ возвращенія Г. Мона въ министерство, которое состоитъ также въ зависимости отъ присутствія Королевы Христинѣ, нисколько не допускаютъ того, чтобы сія послѣдняя, для посѣщенія своей дочери отъ перваго брака, подвергала опасности здѣшнее свое положеніе. Напротивъ они полагаютъ, что будто бы оскудѣвшее здоровье герцогини Монпансьерской послужитъ предлогомъ къ тому, чтобы она, вмѣстѣ съ своимъ супругомъ, пріѣхала сюда для пользованія болѣе умѣреннымъ климатомъ.

— Вчера внезапно скончался здѣсь знаменитый защитникъ Сарагоссы, Сарагосскій герцогъ, генералъ Палафоксъ.

му политическаго, какъ его коледы объявили. Вселюбо не уфано его способу мысленія, понева въ тымъ часѣ дзиенникъ *Heraldo*, органъ розвѣзаннаго министерства, оглосилъ Генерала Павіа за репрезентанта политикѣ прешлага габинету. Рзечи въ сѣтѣ тѣхъ Генералъ Павія, въ kilka годзинъ по поврѣтѣ Крѣловѣй Крѣстинѣ, въстѣпилъ въ Радзѣ Министровъ зъ зупелне новымъ системемъ политическимъ. Утрѣмывалъ онъ, же jako Minister войны jest także naczelnikiemъ armii, i dla tego ma prawo udzielacъ rozkazy wszystkimъ jakimъo bądź stopnia Generalomъ, a nawet samemu Krѣlowi, jako Feldmarszałkowi, i żądać od nich ślepego posłuszeństwa. Zarazemъ domagał się dla siebie tychъ samychъ prerogatywъ, jakie służą Jlnymъ Kapitanomъ prowincyi, w których stanъ wojenny jest ogłoszony, tak, aby w całej monarchii, jakъ тамеі въ pojedynczychъ prowincyachъ, mógłъ Sady wojenne stanowić, biegać administracyi cywilnej tamować i pożyczki przymusowe rozpisywać. Nareszcie nalegał o powiększenie armii o 250,000 ludzi i zniesienie Generalnychъ Inspekeji różnychъ rodzajówъ broni, których opinie Minister войны, przy obsadzaniu miejscъ, mieć na względzie jest obowiązany. Wъ tychъ żądaniachъ upatrywali inni Ministrowie zamiarъ ustanowienia dyktatury wojskowej, i dla tego je odrzucili. Wъ skutku tego Minister Павія подавъ się onegdaj do dymisji, która mu tѣż wczorajъ przezъ Krѣlowę udzieloną została. Jednocześnie Ministremъ войны mianowany zostałъ podeszły Generalъ Ораа, mążъ umiarkowanego sposobu myślenia, nie należący do właściwego stronnictwa wojskowego, a Ministremъ marynarki Députowany Оливанъ, mążъ bardzo światły, ale nie posiadający stałego charakteru.

— Глозѣ тѣ, же Донъ Мигуэль oczekiwany jest przezъ stronnikówъ jego na pobrzeżu Alгарби.

— Nadchodzące tu codziennie doniesienia zъ Katalonii zapewniają ciągle o powiększaniu się wъ tej prowincyi zbrojnychъ bandъ karlistowskichъ, które staczą częste wъ utarczki zъ wojskiemъ, a nawet ukazują się wъ bliskosci Барселоны. Najważniejsze punkta wъ dolinie Maestrazgo, gdzie Cabrera przebywał, mają być wzmocone, a na wyspę Majorke posłano artylerję. Małe okręty wojenne *Ebro* o 10 działachъ, *Jason* o 20 i parostatekъ *Va'cano* o 6 działachъ, stoją wъ porcie Palma do rozporządzenia Generalnego Kapitańa wyspъ Balearskichъ.

— Wczorajъ rozeszła się tu pogłoska, że goniecъ zъ Paryża przywiózłъ wiadomośćъ o niebezpiecznej słabości Xiężny Montpensier, i że Krѣlowa Kрѣстина postanowiła jeszcze wczorajъ wieczoremъ wyjechać jaknajspieszniej do Paryża. Nie byłoby wprawdzie nic dziwnego, gdyby przy młodocianymъ wieku Xiężny zdrowie jej nadwreżone zostało skutkiemъ zbytъ wczesnego zamęжcia. Także listy jej pisane do Krѣlowѣй noszą piętno tęsknoty i niezadowolenia jej zъ nowychъ stosunkówъ i otaczającychъ ją osóbъ. Ale ci, co są przekonani, że osiągnięcie skutkówъ, jakie dwѣrъ francuzki spodziewa się otrzymać zъ małżeństwa Xięcia Montpensier, zależy tu tylko odъ powrotu P. Mon do ministerstwa, a ten znowu odъ obecności Krѣlowѣй Kрѣстинѣ, nie chcą tѣmu wcale wierzyć, aby ostatnia dla odwiedzenia swѣj córki zъ piѣrwszego małżeństwa, chciała narażać na niebezpieczeństwo swoje tutejsze stanowisko. Sądzą tu owszemъ, że niby zachwiane zdrowie Xiężny Montpensier posłuży tylko za pozórъ, aby ją tu na nieaki czasъ wrazъ zъ małżonkiemъ jej sprowadzić, dla użycia łagodniejszego klimatu.

— Wczorajъ umarłъ tu nagle sławny obrońca Saragossy, Generalъ Palafox, Xięże Saragossy.